

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

100
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

7/6950

GK 63

22/11/2024

Sayı : E-56020453-610-1113-4731/6641

Konu : Yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 13/12/2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1339794 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Mahmut Dindar tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/6950 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1113-5961/8283

Konu : Yazılı soru önergesi

22.11.2024

Sayın Mahmut DİNDAR
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/6950 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkrafta belirlenen usule göre

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

C) 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanuna eklenen geçici 6. maddenin ikinci fıkrası uyarınca, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adli Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Söz konusu geçici 6. madde hükmü, 15/04/2020 tarihli ve 31100 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, ilgili makam ve mercilerce bu madde hükmü uyarınca işlem yapılmaktadır.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, Birinci Kısım, Yedinci Bölümünde düzenlenen "Hürriyete Karşı Suçlar"a ilişkin ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<https://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

IV- Bakanlığımız Merkez ve taşra teşkilatında engelli personel istihdamının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Engelli personel çalıştırma yükümlülüğü" kenar başlıklı 53. maddesi hükmü çerçevesinde sağlandığı malûmlardır.

V- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) Merkez ve taşra teşkilatında, 01/07/2024 tarihi itibarıyla 4.000 engelli personelin görev yaptığı, şube müdürü ve üstü ünvanlarda görev yapan engelli personel sayısının 54

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

olduğu,

B) Engelli bireylere yönelik olarak;

1- Bakanlığımıza ait tüm binalarda 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun uygulama esaslarını içeren TS 9111 "Engelli kişiler ve hareket kısıtlılığı olan kişiler için binalarda erişilebilirlik gereklilikleri" standartlarına göre projelendirme ve inşaat yapılarak fiziki olarak binaya erişimin sağlandığı,

2- Bakanlığımıza ait binalara giriş-çıkış üniteleri ile Bakanlığımız asansörlerinin, tuvalet ve otoparklarının engelli bireylerin kullanımına uygun olduğu, engelli personel için servis hizmetlerinde kullanılmak üzere bir adet engelli aracının bulunduğu,

3- Engelli bireylerin web sitesinde gezinmeleri, site içeriğini okuyabilmeleri, verimli şekilde kullanabilmeleri amacıyla Bakanlığımız internet sitesi ve bağlı internet sitelerinin, e-erişebilirlik standartlarına uygun olarak tasarlandığı ve halihazırda "e-erişebilir" şekilde hizmet verdiği,

4- UYAP Vatandaş Portal Bilgi Sistemi, Avukat Portal Bilgi Sistemi, Kurum Portal Bilgi Sistemi ve e-Satış Portal Bilgi Sisteminin "jaws for windows" isimli görme engelli bireylere hizmet vermek amacıyla tasarlandığı ve ekran üzerinde yazılı olan tüm metin alanlarının seslendirilmek suretiyle görme engelli bireylere sunulan yazılım ile uyumlu olarak hizmet verdiği,

5- Mahkeme kararlarının ve diğer adli işlemlerin kısa mesaj yoluyla ilgililerin cep telefonlarına gönderilmesi için UYAP SMS Bilgi Sisteminin geliştirildiği,

6- Portalların arayüzlerinin yenilenmesi çalışmaları kapsamında engelli bireylere sunulacak hizmetlerin sayı ve çeşitlerinin artırılması hususunda çalışmaların devam ettiği,

C) Yeni yapılan ceza infaz kurumlarının idarî ve ziyaretçi giriş alanlarında engelli rampasının bulunduğu, kurum koşullarında engelli hükümlü ve tutukluların kullanımına uygun tuvaletlerin mevcut olduğu, eski tip ceza infaz kurumlarında zemin ile giriş kapısının arasında kot farkının bulunmadığı yerlerde engelli merdiveni ve rampasına ihtiyaç duyulmadığı, zemin ile giriş kapısının arasında kot farkı bulunan ceza infaz kurumlarında ise engelli rampası yapılması amacıyla kurumlardan gelen talepler doğrultusunda genel bütçe ödenekleri gözetilerek bakım-onarım çalışmasının yapıldığı, kurumların ana girişinde bulunan boy turnikelerinin olduğu yerdeki göz biyometrisine bağlı 120 cm genişlikte bir çelik kapıdan engelli mahkûm, ziyaretçi ve sedye giriş-çıkışının gerçekleştirildiği,

Proje çalışmaları devam eden kurumlarda, engelli mahkûmlar ve personel için asansör yapımının da planlandığı,

Ç) Görme engelli hükümlü ve tutuklular için Braille Alfabesine göre oluşturulan "Görme Engelli Hükümlü ve Tutuklular İçin Hazırlanan Bilgilendirme Kitapçığı"nın basımının yapılarak tüm ceza infaz kurumlarına gönderildiği,

D) Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Müdahale Programı (YARDM) kapsamında ceza infaz kurumlarında görev yapan psikolog ve sosyal çalışmacılar tarafından engelli hükümlü ve tutuklularla bireysel görüşmeler ve grup müdahale programları gerçekleştirildiği, bu şekilde maddi durumu yetersiz olduğu tespit edilen hükümlü ve tutukluların ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, sivil toplum kuruluşları vb. kurum ve kuruluşlar ile iş birliği yapıldığı,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

E) Soru önergesinde istenilen ayrıntıda bilgi sunulamamakla birlikte, Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında barındırılan tutuklu ve hükümlü sayıları ile ceza infaz kurumlarında barındırılan tutuklu ve hükümlülerin cinsiyetlerine ve yaş gruplarına göre dağılımına ilişkin istatistiklere Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün "<https://www.cte.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabileceği,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

